

Jan 6:51

Chleba je základní potravina, jídlo. Jídlo nám umožňuje pocit nasycení. Bez jídla není život možný – jasná věc. A bez pocitu nasycení není možný dobrý život. Opakem nasycenosti je strádání. Hlad. Jasná zákonitost života. Platí to nejen o potřebách těla, ale i o potřebách duše. Nemusíme je od sebe oddělovat. Není člověk, který by měl pouze potřeby duchovní a naopak pouze tělesné. Obojí má výlučně jeden celý člověk. Obojí člověk uspokojuje takřikajíc současně. Bez toho nelze o živém člověku uvažovat. Máme lidské potřeby. Potřebujeme dýchat, jíst, pít, přijímat, sytit se, potřebujeme toužit, naplňovat, uspokojovat, hledat, ptát se, odpovídat. To všechno dohromady.

Jsme zvyklí kupovat si jídlo a pití, připravovat si pokrmy, vyhledáváme to, co zažene hlad, nejlépe to, co chutná. Stejně tak vyhledáváme i to, co nás uspokojí, to co cítíme, že potřebujeme, co nám přináší radost, co nás pozvedne, nebo naopak uklidní. Toužíme po blízkosti a jedinečnosti druhé osoby. Toužíme po přijetí, pochopení, souhlasu, toužíme být milováni, toužíme milovat. Nechceme být opuštěni, přejeme si, aby na nás někdo myslel. A nepřejeme si bolest, neporozumění, nebo neúspěch, hanbu, posměch. Toužíme po ocenění a zároveň chceme vidět i důvody, abychom druhého mohli ocenit. Asi taky nikdo nechce být úplně bezvýznamný, chceme, abychom pro někoho dost znamenali a chceme zůstat s druhým, kdo pro nás hodně znamená.

V tomto všem zažíváme potřeby, touhy, přání. A jsme rádi, když se nám daří je naplňovat. Je to stejné, jako když mám pořádný hlad a někdo mi podá do ruky kus výtečného chleba. Vezmu si ho, protože mám hlad. Najím se. Potřebuji to.

Ježíš ví, že tohle všechno potřebujeme. Bere to vážně, všímá si toho. Není to pro něj nic okrajového, nic málo duchovního. Říká: „*Já jsem chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z tohoto chleba, živ bude navěky.*“ Potřebu nasycení v celé šíři našich lidských potřeb vezme Ježíš dokonce jako své úhlavní poslání. Proto přišel, abychom měli čím zahnat ten hlad v sobě. Abychom mohli žít a nemuseli přitom věčně strádat.

Jestli bude někdy kdosi vymýšlet další a jiné důvody Ježíšova života mezi lidmi, tak se bude šeredně mýlit. Přišel, aby dal sebe za život světa. Přišel, aby nemusel nikdo na věky trpět nenasyceností, prázdnotou nebo odmítáním. Přišel, aby zaplnil prázdno vznikající nezdary v naplňování našich tužeb, v touze po přijetí. Tzn. Nepřišel, aby se stal historickým ideálem, nepřišel, aby se stal příkladem všech ctností, ani nepřišel, aby nám ukázal naše chyby a dával nám lhtu k napravení. Znova: přišel, aby nasytil, aby zahnal ten hlad v nás. - -

Jestliže kolem člověka budou lidé, kteří ho sice sami nasytit nedokážou, avšak budou mu dávat tzv. dobré rady, co všechno by měl vylepšit, kde všude mu kručí v žaludku a kde mu kouká prst z ponožky - Ježíš v takovém kolegiu nebude. Není zaskočen našimi zklamáními, není zaskočen tím, když nám v ruce zůstane „černý Petr“, nezvedá obočí, když se cítíme nenaplnění a hladoví jak potulná kočka.

Je třeba přiznat, že Ježíšova nabídka nasycení a přijetí člověka, (tak, jak na tom je, bez nutných her, úhybných manévrů a společenských masek,) takhle nabídka není naprosto výlučná. Zůstává tu vždy svoboda člověka poprat se s tím sám. Lidí, kteří volí tuto možnost, je v sekulární společnosti většina, ale i v církvi je jich velká řada: „Já to zvládnou. Vím, jakým být, vím, čeho chci dosáhnout a vím, proč nejsem jako ti druzí.“ – Tehdy se člověk uzavírá do svého vlastního obrazu, (jakkoli může být společensky přijatelný) a je ponechán sám sobě. A vystačí si. Prý musí.

Pán Bůh však dokáže unést lidstvo v této jeho domýšlivosti a snaze po nezávislosti. Nenechá se znechutit a stále znovu člověku předkládá řešení a východisko. Dává nám sám

sebe. Nabízí bezpodmínečné přijetí. Nabízí nám cenu, kterou pro něj máme. A cení si každého tak vysoko, že pro nás dá život svého Syna. To je Boží odpověď na mnohou lidskou lhostejnost a zatvrzelost. - -

V dnešním moderním světě záleží hodně na tom, jak jsme kdo výkonní. „Čím jsi? Co děláš?“ – Je za tím jakási představa povinnosti: musíš přece někým být, musíš něco znamenat, abys skutečně byl. Musíš mít nějakou roli, nejlépe aspoň jednu hlavní, třeba v práci, a pak i nějaké ty vedlejší, třeba doma či kdesi jinde. Někde musíš udávat tón, něco vytvářet, abys skutečně někým byl. Jak jinak se chceš obhájit před ostatními? Jen tak si vytvoříš ve společnosti dobré místo, jen tak si ho udržíš, jen tak získáš uznání, které budeš potřebovat. Jen tak se ti podaří převálcovat konkurenci, která čeká na tvoje zaváhání.

Otázkou zůstává, zda touto snahou po sebeobhájení a obsazení příslušných rolí v životě, člověk může dojít k nasycení, o němž mluví Ježíš, zda tím lze zahnat onen vnitřní hlad. Kdosi může mít dobré zaměstnání, být odborníkem v tom či onom, splnit očekávání mnohých, a přesto může jako člověk najednou naprosto selhat. Může se obhajovat svými výkony a přesto zjistí, že jako člověk - odhlédnuto od všech rolí a masek - má velký hlad, nouzi po přijetí, po vnitřní svobodě. - -

Jaká je tedy ta cesta ke zdroji nasycení? Jaký je ten chleba? Jak se ho najíst? – „*Ten chléb živý sestoupil z nebe*“, čteme v evangeliu. – Zdroj nasycení je odjinud. Je od Boha. Není z nás. V dobrém i ve zlém, ať má člověk důvod spolehnout se na sebe či ať jsou jeho selhání kdovíjak ostudná, nemusí rezignovat. Bůh si každého člověka tak cení, že dal za něj svého Syna. Člověk se v žádném případě nemusí vzdávat důvěry, že pro něj existuje naplnění jeho života.

Můžeme přijímat každý svůj den nově, nemusíme se stydět za svou odkázanost na druhé, můžeme být vděční za to, co jsme sami nedokázali, co jsme si nepřinesli. Kristus nám nabízí sebe a říká: Důvěřujte Bohu, nesoustředěte se na své přednosti, ale ani na své chyby. Přijměte to, co vám dávám. Najezte se, radujte se, uvolněte se, přestaňte se ohlížet stále do sebe. Spustte se v důvěře na to, že Bůh vás osvobozuje od vás samých i od všech nároků.

Ne, že byste tím byli osvobozeni od veškeré nutnosti pracovat na vztazích, ne že by se vaše závazky rozplynuly a důsledky omylů vytratily. Ale v tom všem se nemusíte vyčerpat. Nemusíme se ztratit ve svých rolích, v nárocích na sebe. Můžeme být, kým jsme. Můžeme přiznat svou slabost, i svou vinu. Můžeme se radovat, můžeme i brečet. Můžeme hodnotu svého života přenechat Bohu. Bůh se neřídí lidskými konvencemi, ani zrovna platnými předpisy. Bůh dává našemu životu smysl, i když už leckdo člověka uzavřel do příslušné škatulky. Bůh se nám dává v Kristu, abychom mohli utišit tu vnitřní žízeň po přijetí. Bůh žádného člověka nenahradí jiným, pro každého má záchranu, s každým chce vstoupit do vztahu.

„Ježíš říká: *Vůle toho, který mě poslal je, abych neztratil nikoho z těch, které mi dal.*“ - Nikdo si nemusí zoufat. Ani zkrachovalý podnikatel. Ani vyfaulovaný manželé. Ani těžký zločinec. Na víru se našťěstí nedělají výběrová řízení, veřejné soutěže, ani prověrky. Spolehnout na něj může každý, hledat u něj nasycení, přijmout posílení.

Ježíš sám přijímá kříž, zvolí cestu poníženosti a výsměchu, abychom my sami mohli být přijati. Stává se chlebem obětovaným, aby už nikdo z lidí nemohl být zatracován. Aby každý měl šanci probudit se do nového dne s novou nadějí.